

Titel: Notes, [MTG] 125-0630

Citation: "Notes, [MTG] 125-0630", i *Louis Hjelmslev og hans kreds*, s. 1. Onlineudgave fra Louis Hjelmslev og hans kreds: https://tekster.kb.dk/catalog/lh-texts-kapsel_125-shoot-workidacc-1992_0005_125_MTG_0630/facsimile.pdf (tilgået 26. april 2024)

Anvendt udgave: Louis Hjelmslev og hans kreds

Ophavsret: Materialet kan være ophavsretligt beskyttet, og så må du kun bruge det til personlig brug. Hvis ophavsmanden er død for mere end 70 år siden, er værket fri af ophavsret (public domain), og så kan du bruge værket frit. Hvis der er flere ophavsmænd, gælder den længstlevendes dødsår. Husk altid at kreditere ophavsmanden.

Vokalløsemer: a e ε i o o u æ ø y

Disse er kommutable, jf. M 2-2. ε, ε M fak. [ə] to.

i y u M [i, u, j, v]: ikke kommutable; eksklusive betingelser; indgår ~~ikke~~ overlapping!

[i:] W m_c + m_c

1° paa grænsen vel 2. ord: W m_c^v [ve:n, thæ:'sdæð, vi:'da²]

W m_c + ε [de:nu:'mu'li; iε:]

W m_c + e [pho:n]

2° ellers: W m_c + ε/e [ə] [sy:ðə, ro:ðə, du:ðə, glo:nə, sɔ:n].

Heraf skiftes ved generaliseringen, at enhver [i:], som bliver tilbage efter katalysen (dvs. enhver [i:] inden for samme ord), er W vokal + ε/e. jf. "naade" = "naede". beentknap, en selmand.

Naar et ε/e optræder

i den trykspæde ~~syllabe~~ efter ^uintræder, der i dansk inden for samme^vord den fakultativt erstateringsforlængelse, der manifesterer sig enten ved [i:] eller ved [ə] eller ved begge dele.

Naar den manifesteres ved [i:], rummer den i den højeste ^uu^u den trykspæde ~~syllabe~~ haveløse vokal, fordi i den højeste ^uu^u ~~u~~ den vokaler er forlængelse. I andre ^uu^u kan den også rumme konsonanterne (i det omfang, hvor de i de pågældende ^uu^u er forlængelse).

syngige pæl. syde [syðə; syðə, sy:ðə; sy:ð, syð:]

~~sede [seðə, se:ð, se:ðə, seð:]~~

rdgran rde; han hane; ger gære; firbeen firleug fire.

Penetration, vokalkomoni, epiftong (et ^uu^u ~~u~~ der forefindes konstant [obligatorisk eller fak.] under given betingelse), noteres "teu".

1° overlapping a) replacering: formant et falles segment, enten under eksklusive betingelser (forskylning) eller ubetinget

b) sammensætning: replikation (et korrelat erstattes af et andet) (formant et falles) segment under synerkronie (totalt sammensætning) (eksklusive betingelser)

Et andet tilføjel ϵ kræver et forudgående fakultativt ϵ .
Generaliseres til sådanne efterfølgende ϵ , der ikke frem-
kommer som en tilføjelse ved bøjning eller afledning:
pige syde ~~med~~ time dæsel.

(I nogle ord har man et ϵ , der dannes aflytning:

"Naade" $noede$ jf. $noedig$. Sml. $been$ (knap), $meel$ (mand),
altsaa ogsaa $beene$, $meele$.)

Der findes en vis fordeling: lavere vis $heide$, $stille$ [$he:de$],
[$st:i:le$], $hælde$ [$hæ:lde$], $singe$ [$sø:ng$], $købe$, $soue$
I højeste vis, $penetrationen$ h y ved enkeltkonsonant.
Naar den tilføjede vis har kort vokal, y postuleres

dbbellkonsonant: ~~gedde, hedde, sedde~~

hedde, gedde, sedde, hælde, kulde, sng ϵ , komme ϵ .

Eller ingen konsonant: $soue$.

Der ender h y ϵ fra normen g y ϵ

I andre vis findes penetrationen y ϵ i h y ϵ ,
og overføres endog til former uden [h] i næste stavelse:
 $hold$ [$h>:l^2$], $reng$ [$re:y^2$] i kkh .

Herfor forklares den morfologiske forlængelse i h y ϵ :

guddom gud gudebeled
dyrlege dyre hær